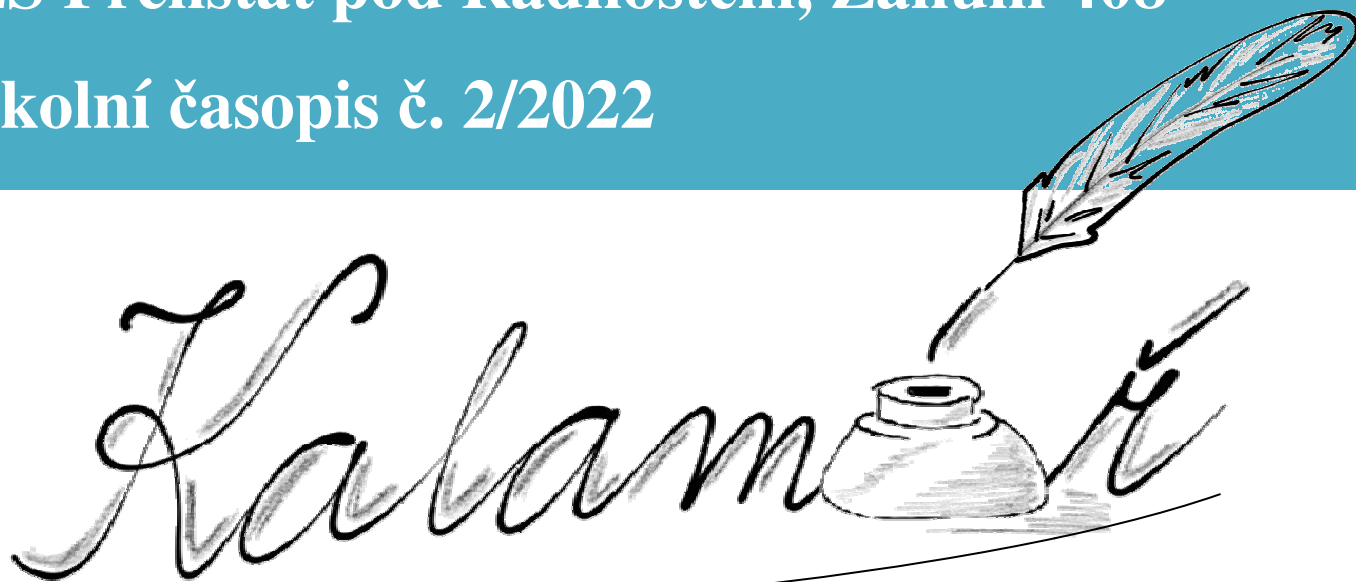

ZŠ Frenštát pod Radhoštěm, Zahuní 408

Školní časopis č. 2/2022

Blízkost přírody mě ovlivnila při výběru školy
Na lyžáku srandy nebyly kopce, ale rovnou hory!

Velikonoce: dny a tradice Svatého týdne

Já 4krát jinak

ÚVODNÍ SLOVO

Vážení čtenáři,

vítám Vás u jarního vydání našeho časopisu Kalamář.

V posledních týdnech proběhlo na naší škole hned několik olympiád a soutěží. Tematicky Vám je přiblížíme a představíme nejúspěšnější účastníky v souvislosti s předměty anglický jazyk, zeměpis a dějepis.

Všechny šesté ročníky se zúčastnily přednášek s nevidomým, které proběhly v prostorách školy. Kromě nově získaných poznatků měli žáci možnost vyzkoušet si pomůcky, které těmto osobám pomáhají a ulehčují jim fungování v běžném životě. Které to byly, uvádí Jonáš Vavrečka ve svém článku.

Rozhovor nám poskytla paní učitelka Alexandra Grabovská, která u nás učí prvním rokem.

Nejvýznamnější záhuňskou sportovní událostí zimní sezóny byl lyžařský kurz, kterého se zúčastnili zájemci z řad žáků sedmého ročníku. Kromě reportáže z místa konání ve Velkých Karlovicích, jsme Vám zprostředkovali i postřehy na tuto akci od zúčastněných jednotlivců.

Místní oddíl skokanů na lyžích navštěvují v hojném počtu i žáci naší školy. Podělíme se s Vámi o jejich úspěchy na mistrovství republiky.

Nemohli jsme opomenout svátky spojené s jarem, Velikonoce. Představíme Vám dny Svatého týdne, včetně původů jejich názvů. Seznámíme Vás se zvyky, které by se dle tradice měly dodržovat na Velký pátek, a prostřednictvím ankety jsme zjišťovali, jakým způsobem tráví velikonoční svátky záhuňští žáci a učitelé. Jestli rádi zkoušíte nové věci, můžete si upéct beránka dle našeho receptu.

V sekci Putování časem reagujeme na současnou geopolitickou situaci, a proto vám přiblížujeme příčiny a počátek vzniku organizace NATO.

Pokud se rádi dozvídáte zajímavosti o zvířatech, nesmíte

Obsah

Kaleidoskop školních událostí

Soutěž v anglickém jazyce.....	3
Desáté místo Markéty Bokové v okresním kole zeměpisné olympiády	3
Výsledky školního kola dějepisné olympiády.....	4
Přednáška s nevidomým.....	4

Rozhovor

Blížkost přírody mě ovlivnila při výběru školy.....	5
---	---

Hlavní téma

Na lyžáku srandy nebyly kopce, ale rovnou hory!.....	6
Vzpomínky účastníků lyžařského kurzu.....	7

Sportovní okénko

Úspěchy záhuňských skokanů na mistrovství republiky.....	8
--	---

Významné události

Velikonoce: dny a tradice Svatého týdne.....	9
Co by se nemělo dělat a jíst na Velký pátek.....	10
Anketa: Jaké tradice dodržíte o Velikonocích?.....	10

Recepty

Recept na velikonočního beránka.....	11
--------------------------------------	----

Putování časem

Den založení NATO – 4. dubna 1949.....	11
--	----

Svět zvířat

Krevetky.....	12
---------------	----

Recenze

Tanya Stewner: Alea Aquaris.....	12
----------------------------------	----

Tvorba žáků

Výtvarná díla.....	13
--------------------	----

vynechat článek o krevetkách od Kláry Zrubkové.

Milovníci knih jistě nevynechají recenzi na dílo Alea Aquaris od autorky Tanyi Stewner.

V závěrečné části tohoto čísla můžete ocenit výtvarnou tvorbu našich žáků.

Přeji Vám příjemnou a ničím nerušenou četbu a zároveň klidné velikonoční svátky.

**Markéta Boková,
šéfredaktorka**

Soutěž v anglickém jazyce

Školní kolo soutěže v anglickém jazyce probíhalo ve dvou kategoriích – první kategorii tvořili žáci šestých a sedmých tříd, druhá byla určena starším žákům.

Z osmých a devátých tříd se zúčastnili celkem čtyři žáci. Soutěž probíhala v počítačové učebně a skládala se ze dvou částí – písemné a ústní. V učebně byli přítomni vždy dva žáci. Jeden dělal lexikálně-gramatický test v počítači, který obsahoval deset otázek. Další žák prezentoval své komunikační dovednosti.

Při rozhovoru s pedagogy jsme se nejprve měli představit a říci něco

o sobě. Dalším úkolem bylo popsat obrázek, k němuž jsme dostávali doplňující otázky. Poslední část se týkala konverzace o tématu, které jsme si vylosovali, dohromady bylo deset témat. Vylosovala jsem si téma "Shops, shopping, services", což pro mě bylo jedno z těch těžších témat.

Byla to docela zábava a jsem ráda, že jsem se zúčastnila a skončila na 3. místě.

Do okresního kola postoupil vítěz z každé kategorie.

KATEGORIE 6. a 7. ročníky

1. Rárová Nikol, 7.A
2. Fejtková Daniela, 6.A
3. Chovanec Matěj, 7.D

KATEGORIE 8. a 9. ročníky

1. Hradilová Anna, 8.A
2. Turajová Katrin, 9.A
3. Mičulková Eliška, 8.C

Ilustrační foto | Unsplash

Eliška Mičulková, VIII.C

Desáté místo Markéty Bokové v okresním kole zeměpisné olympiády

Ilustrační foto | Unsplash

Boková z 9.C, která obsadila krásné 10. místo v bezmála padesátičlenné konkurenci. Gratulujeme! Další soutěžící, Tomáš Bok ze 7.C, se umístil v polovině početného pole a obsadil 22. místo ve své kategorii. O něco méně se dařilo zbývajícím soutěžícím, kteří si ale na vlastní kůži mohli vyzkoušet nelehké úkoly pro mladé geografy.

Všem zapojeným účastníkům do zeměpisné olympiády moc děkujeme za reprezentaci školy a volný čas, který přípravě věnovali.

Letošní ročník zeměpisné olympiády probíhal netradičně online formou. Na konci ledna proběhlo školní kolo. Z nich bylo vybráno pět nejúspěšnějších žáků, kteří postoupili do okresního kola. Okresní klání bylo velmi náročné. Probíhalo ve čtyřech kategoriích:

A - pro 6. ročník, B - pro 7. ročník, C - pro 8. a 9. ročník a D - pro gymnázia.

Jeho účastníci museli prokázat své dovednosti v práci s atlasem, teoretické znalosti i praktické dovednosti. S nelehkými otázkami a úkoly si nejlépe poradila Markéta

Paní učitelka Markéta Rárová

Výsledky školního kola dějepisné olympiády

Na naší škole proběhlo i školní kolo 51. ročníku dějepisné olympiády. Tematické zaměření pro tento rok bylo „Šlechta v proměnách času“.

Nejúspěšnějšími účastníky byli:

1. **Prokop Havlík, 9.B**
2. **Zářecký Horymír, 9.A**
3. **Jančová Marika, 8.C**

Blahopřejeme!

Paní učitelka Veronika Pítrová

Přednáška s nevidomým

Ve středu 9. března jsme absolvovali přednášku s nevidomým člověkem. Toto setkání bylo určeno všem šestákům, ale každá třída se ho účastnila zvlášť.

Dozvěděli jsme se, jak jsou pro tyto lidi důležité ostatní smysly, zejména hmat a sluch. Také jsme si mohli vyzkoušet velké množství praktických pomůcek, které usnadňují nevidomým život –

například jsme se zavázanými očima dávali dohromady geometrické tvary, nalévali vodu do hrnečku až po okraj do zaznění zvukového signálu nebo jsme se seznámili s Braillovým písmem.

Zhlédli jsme několik videoukázek o vodčících psech, kteří pomáhají nevidomým v běžném životě, a to hlavně při pohybu venku. Na závěr jsme si na školní

chodbě vyzkoušeli bílou slepeckou hůl, která těmto lidem pomáhá při jejich pohybech a prostorové orientaci.

Přednáška byla pro mě poučná a bavila mě, protože jsem si mohl mnoho nových věcí prakticky vyzkoušet.

Jonáš Vavrečka, VI.A

Radek s Tadeášem si zkoušejí slepeckou Braillovu abecedu | Foto: Filip Christodulos, VIII.C

Blízkost přírody mě ovlivnila při výběru školy

V naší obvyklé rubrice Rozhovor jsme položili několik otázek paní učitelce Alexandře Grabovské, která učí na prvním stupni. Je třídní učitelkou 5.A a na naši školu přišla v loňském září.

Co jste dělala před nástupem na naši školu?

Jeden rok jsem učila ve Veřovicích na místní základní škole třetí třídu a předtím jsem studovala, takže čerstvě začínám učit.

Proč jste se rozhodla jít učit zrovna sem?

Tohle místo jsem si vybrala hlavně kvůli lokalitě. Je to blízko do přírody a pro mě jako pro učitelku je důležité mít možnost vyrazit ven, mít ji takhle po ruce. Takže toto byl nejdůležitější faktor při výběru.

Co se vám nejvíce líbí na naší škole?

Líbí se mi, že máte veliké hřiště venku a již zmíněná blízkost přírody. Věřím, že se dá pěkně propojovat výuka s chozením s dětmi ven, i když je škola umístěna ve městě.

Proč jste se rozhodla být paní učitelkou?

Tak k tomu vedla delší cesta. Člověk se rozhoduje už na konci základní školy a přemýšlí, co bude dělat. V té době mě hodně ovlivnila kamarádka. Později už jsem zkoušela různě pracovat s dětmi, vedla jsem tábory a různé dětské kroužky. To mě hodně bavilo, proto jsem se rozhodla, že to ve školství zkusím.

Který předmět byl ve škole váš oblíbený?

Asi výtvarné činnosti a přírodověda.

Jak trávíte svůj volný čas?

Nejraději chodím na hory a pobývám v přírodě. Dělam i různé sporty, například mě baví badminton.

Máte ráda cestování, a jaké země byste chtěla navštívit?

Paní učitelka Alexandra Grabovská | Foto: Karolína Gliwitzky, VIII.C

Určitě nejsem vášnivá cestovatelka ve srovnání s některými lidmi ve mém okolí. Jsem spíše takový domácí typ. Kdybych se chtěla někam podívat, nejspíše bych zvolila turistiku v Alpách nebo mě zajímá Slovinsko - Triglav. Z hor se mi líbí slovenské Tatry, ráda trávím čas na lyžích nebo snowboardu.

Máte nějaké životní motto, kterým se řídíte?

Snažím se připomínat si, že žijeme jen jednou a hodně se tím řídím. Také je důležité si uvědomit, že už nebudeme mít čas na nějakou nápravu. Za důležité považuji žít v pravdě a lásce.

Adéla Bordovská, VIII.C
Silvie Kuchařová, VIII.C

Na lyžařáku srandy nebyly kopce, ale rovnou hory!

Skupina snowboardářů s paní učitelkou Svobodovou | Foto: paní učitelka Krygelová

Lyžařský kurz se konal od pondělí do pátku, v týdnu od 24. do 28. ledna, ve Velkých Karlovicích. Bohužel nám vše komplikovala covidová situace, a tak do poslední chvíle nebylo jasné, kdo z přihlášených nakonec pojede, a kdo ne. „Lyžařáku“ se zúčastnili žáci ze sedmých tříd, kteří měli zájem. Byli jsme plni strachu i obav, zda tento kurz ve zdraví přežijeme. V neděli jsme si sbalili věci, lyžařské, nebo snowboardové vybavení a nemohli se dočkat, až bude ráno. Ráno těsně před odjezdem jsme se ve škole otestovali a ti, co měli negativní test, si mohli naložit zavazadla do autobusu. Cesta trvala asi hodinu.

Po příjezdu na chatu jsme se převlékli v lyžařně a okamžitě se vydali na sjezdovku, kde nás učitelé rozdělili do skupin podle lyžařských dovedností. První skupinu měl na starost pan učitel Blažek, druhý oddíl paní učitelka Krygelová, třetí skupinu vedl pan učitel Koláček a čtvrtému družstvu, začátečníkům na lyžích, se věnoval pan učitel Hýl s paní psychologkou Jurochovou. O tým snowboardistů se starala paní učitelka Svobodová.

Dny na horách měly pevný řád. O půl jedné jsme měli oběd, poté následoval odpočinkový režim s možností usušit si věci

z dopoledního lyžování. Odpolední lyžování a večere, po níž následoval už jenom zasloužený odpočinek. I když trochu povinností tam přeci jen ještě bylo, třeba nám učitelé připravovali tematické večerní programy, například v podobě přednášek o technikách lyžování nebo o druzích lyží. Po nich následovaly programy ve formě her. Jelikož nás ale bylo hodně a do společenské místnosti jsme se všichni nevešli, museli jsme se po

super, a pokud někdo váhá, zda jet příští rok, protože se bojí posměšků nebo že mu lyžování nepůjde, není se čeho bát.” Nejspíš by se nenašlo moc žáků, co by řekli, že si „lyžařák“ neužili. Vyšlo krásné počasí, sněh nám také stačil a srandy nebyly kopce, ale rovnou hory. Všichni se naučili přinejmenším trochu lyžovat a na konci kurzu už nebyl vůbec nikdo, kdo by sjezdovku nesjel.

kterých jsme se různě střídali. Mohli jsme si tak vyzkoušet více druhů vleků. Ubytování bylo vcelku přijatelné a hladý jsme taky neumřeli.

Všichni si z kurzu něco odvezli, ať už to bylo ponaučení nebo dobré vzpomínky. Asi můžu za všechny říct: „Bylo to tam

Třetí skupina s panem učitelem Koláčkem | Foto: paní učitelka Svobodová

třídách střídali i ve večerních procházkách v okolí chaty. Po večerním programu se zpravidla šlo už jen umýt a spát.

V blízkosti našeho ubytování byly na výběr tři sjezdovky, na

Tomáš Bok, VII. C

Vzpomínky účastníků lyžařského kurzu

Lyžák je úžasná věc plná různých zážitků, ať už dobrých a úsměvných, nebo těch méně veselých. Co se nejvíce líbilo, nebo naopak nelíbilo, na tomto kurzu mně můj spolužákům ze 7.D, prozradí níže uvedená anketa.

1. Jaká jsi měl(a) očekávání před odjezdem na lyžák?

Kristýna Jandová: Po šesti letech budu stát znovu na lyžích, tak jaké to bude.

Eliška Gardelková: Těšila jsem se na lyžování a na to, že tam budeme spolu skoro celá třída.

Petr Polášek: Těšil jsem se, že se něco nového naučím. A taky na pokojové bitky.

Lukáš Výborný: Těšil jsem se na sjezdovky a jídlo.

Jindřich Sládek: V první chvíli jsem měl obavy z toho, co mě čeká. Ale jakmile jsem zahlédl své kamarády vybavené a oblečené trochu jinak než obvykle, nejistota byla ta tam.

2. Líbilo se ti prostředí, ve kterém jsme byli ubytováni, a sjezdovky, kde jsme lyžovali a jezdili na snowboardu?

Kristýna Jandová: Ano, i když postele trochu vrzaly. Na sjezdovkách se dobře lyžovalo, byly jednodušší i složitější.

Eliška Gardelková: Nelíbila se mi lyžárna, bylo nás hodně, a proto tam bylo málo místa. Sjezdovky byly fajn.

Petr Polášek: Ubytování bylo v pohodě, ale sjezdovky byly nedostatečně udržované. Bylo teplo a odpoledne se tvořily hroudy sněhu.

Lukáš Výborný: Nelíbilo se mi přezouvání v lyžárně. Sjezdovky byly prudké a zalyžoval jsem si.

Jindřich Sládek: Jelikož v blízkosti tohoto lyžařského areálu má moje babička s dědou chatu, už jsem věděl, co čekat. Kopce jako vždy nádherné a co se týče ubytování, bylo také dobré.

3. Došlo ke zlepšení tvé lyžařské, či snowboardové techniky?

Kristýna Jandová: Ano, naučila jsem se brzdit a na závěr jsem byla schopná sjet každý kopec.

Eliška Gardelková: Naučila jsem se dávat lyže blíže k sobě a zlepšila jsem se v obloučcích.

Petr Polášek: Ano, zlepšil jsem obloučky a jezdím teď na snowboardu rychleji.

Lukáš Výborný: Ano, carvingový oblouk jsem si procvičil dostatečně.

Jindřich Sládek: Myslím si, že ano.

4. Je zde ještě nějaké hodnocení, které bys chtěl doplnit?

Kristýna Jandová: Byla to naše první společná vícedenní akce na této škole a myslím, že se vydařila.

Eliška Gardelková: Bylo to dobré a jela bych znovu!

Petr Polášek: Moc mi chutnalo, takže chválím paní kuchařky.

Lukáš Výborný: Na pokojích jsme hráli hry a vyhrál jsem závody, takže jsem spokojen.

Jindřich Sládek: Jídlo na lyžáku mi vždy chutnalo, a proto paní kuchařku a celý kuchyňský tým chci ohodnotit 10/10!

Jindřich Sládek, VII.D

Žáci při jedné z her během večerního programu | Foto: paní učitelka Svobodová

Úspěchy záhuňských skokanů na mistrovství republiky

Ve dnech 4. - 6. března 2022 se na skokanských můstcích v Harrachově uskutečnilo Mistrovství České republiky žactva, dorostu a juniorů ve skocích na lyžích.

Kvůli nepříznivým sněhovým podmínkám probíhala příprava frenštátských skokanů na tento vrchol zimní sezony v letním režimu, tedy skákáním na umělé hmotě ve Frenštátě a v Rožnově. Proto frenštátská skupina vyrazila do dějiště závodu již o tři dny dříve, aby stihla celkem 25 tréninkových skoků v harrachovském areálu.

V kategorii žaček se podařilo Adrianě Mičulkové vybojovat bronz a narušit tak nadvládu domácích skokanek. Mezi mladšími žáky pak na můstku K40 triumfoval frenštátský talent Ondřej Závodný. Krásným čtvrtým místem se blýsknul žák naší školy Oliver Janda. Svůj úspěch oba chlapci potvrdili v nedělním závodě dvojic, kdy deklasovali všechny soupeře a zvítězili.

S můstkem K70 se frenštátská starší žáci teprve sžívali. Přesto i zde byly vidět kvalitní výkony záhuňských sportovců. Konečně 8. místo Jakuba Džumely a 11. místo

Oliver Janda s Ondřejem Závodným na nejvyšší stupínku po závodě dvojic
| Foto: TJ Frenštát p. Radhoštěm

Juraje Džumely byly příjemným překvapením.

V letošním ročníku MČR se naši závodníci v kategorii žáků poprvé postavili na start severské kombinace. Přestože na běžkách

neměli vysoké ambice, podařilo se Elen Kryškové, žákyni naší školy, doběhnout na 4. místě. V kategorii mladších žáků doběhl Oliver Janda na 9. místě. Mezi staršími žáky pak proběhl dramatický souboj o 7. a 8.

místo mezi dvojčaty Džumelovými, kdy jejich souboj v cílové rovině rozhodl o těsném vítězství Jakuba nad Jurajem.

Frenštátský tým si z mistrovství odvezl celkem dvě zlaté, jedno stříbrnou a dvě bronzové medaile, což svědčí o kvalitní práci s dětmi ve frenštátském klubu. Poděkování tak patří i trenérům, a to Jaroslavu Sakalovi, Jakubu Sucháčkovi a Davidu Kryškemu.

Žákyně 3.B Elen Kryšková obsadila krásné 4. místo v severské kombinaci
| Foto: TJ Frenštát p. Radhoštěm

Jakub Kryške, VI.A

Velikonoce: dny a tradice Svatého týdne

Svatý týden neboli také Pašijový týden vděčí za své pojmenování pašijím, což jsou biblická vyprávění, kterými si lidé připomínají utrpení Ježíše Krista. Svatoý týden začíná Květnou nedělí a graduje takzvaným triduem. Velikonoční triduum představuje tři nejdůležitější dny Velikonoc a zároveň nejvýznamnější křesťanské svátky. Jedná se o období trvající od večera Zeleného čtvrtku do večera Božího hodu velikonočního (neděle), kdy byl Ježíš Kristus zatčen a umučen, pohřben a poté vzkříšen.

Kočky vrby živý | Google Images

V níže uvedeném článku vás seznámím nejen s konkrétními názvy jednotlivých dnů tohoto týdne, ale i s pravděpodobným původem těchto označení.

Květná neděle

Květná neděle připomíná příchod Ježíše Krista do Jeruzaléma. Pojmenování vzniklo z toho, jak jsou tento den kostely zdobeny květy, jež připomínají palmové větvičky, kterými tehdy lid vítal Ježíše. U nás jsou nahrazovány dostupnějšími vrbovými větvičkami s pupeny, kterým se říká kočky.

Modré pondělí

Modré pondělí je posledním masopustním pondělím. Pro křesťany byl tento den symbolem volného dne, kdy lidé nepracovali a kostely se zdobily modrým a fialovým sukem. Přívlastek

„modré“ pravděpodobně vznikl z německého „blau“, to znamená v překladu nejen modré, ale také neschopný práce.

Šedivé, Žluté úterý

Šedivé úterý je také někdy nazýváno Žluté úterý. Šedivá barva nejspíše reprezentuje úklid. Hospodyně se věnovala úklidu celého domu, vymetání pavučin a prachu. Druhé přízvisko tohoto dne, tedy Žluté úterý, se zřejmě odvíjí od toho, že po vymetení nepořádku a umytí oken se do našeho domu opět dostanou paprsky slunce.

Škaredá středa

Škaredé středě se také říká Sazometná středa. Název Sazometná získala od toho, že se tento den vymetaly komíny od sazí. Tento den připomíná zrazení Ježíše Jidášem, proto škaredá. S tím je spojena lidová pověra, že pokud se ten den člověk bude mračit, zůstane mu to po celý rok. Zakaboněná tvář by se pak opakovala každou středu v roce.

Zelený čtvrtek

Pátým dnem Svatého týdne je Zelený čtvrtek, křesťané si v tento den připomínají Ježíšovu poslední večeři. Hospodyně uklízely a smetly se následně nosilo na křížovatku cest, aby se v domě nedržely blechy. Jedla se také zelená jídla ze zelených surovin, například zelí, špenát nebo hrách. Ta měla zaručit

Na Zelený čtvrtek něco zeleného na talíř | Google Images

zdraví na celý rok.

Velký pátek

Na Velký pátek byl Ježíš odsouzen, ukřižován a následně pohřben. Podle evangelií zemřel na kříži ve tři hodiny odpoledne. Přibližně v tento čas se proto věřící scházejí k zvláštní bohoslužbě. Podle pověstí se otevíraly hory, které ukrývaly poklady, a nesmělo se nic půjčovat, aby to nepřineslo do domu smůlu. Lidé například také nesměli prát prádlo v potoce, protože se tak údajně namácelo v Kristově krvi.

Bílá sobota

Bílá sobota se nesla ve znamení příprav na Boží hod velikonoční, připravovaly se pokrmy nebo se pletly pomlázky. Dopoledne Bílé soboty se nese ve znamení smutku u Ježíšova hrobu, večer a v noci nastávají oslavy vzkříšení Ježíše Krista. Sobotě se říká bílá nejspíše kvůli novokřtěncům, kteří nosili bílá roucha, která jsou znakem čistoty.

Velikonoční neděle

Velikonoční neděle, nazývána Boží hod velikonoční, je největším křesťanským svátkem, kdy došlo ke Kristovu zmrtvýchvstání. Lidé si nechávali posvětit jídlo, například pečeného beránka nebo mazanec. Část posvěceného pečiva věnovali lidé například také hospodářství, aby se mu dařilo.

Velikonoční pondělí

Velikonočnímu pondělí se také říká červené. Již tradičně je tento den spojen s pomlázkou a koledováním. Chlapci se s pomlázkou vydávají koledovat a vyšlehávat děvčata, při tom říkají velikonoční koledy či říkanky a děvčata jim za odměnu dávají malovaná vajíčka. Červená barva na kraslicích má speciální význam a značí barvu krve Ježíše Krista.

Markéta Boková, IX.C

Co by se nemělo dělat a jíst na Velký pátek

Velikonoční týden je období mnoha zvyků a tradic. Jsou to dny nejen očisty skutečné i symbolické, klidu, ticha, ale také čas střídmosti a půstu. Dle tradice je dnem nejpřísnějšího půstu Velký pátek.

Víte, které práce byste v tento den neměli vykonávat nebo jaké pokrmy by se neměly objevit ve vašem jídelníčku? Přečtěte si náš článek a možná se dozvíte něco nového.

Na Velký pátek je podle křesťanské tradice potřeba symbolicky dodržovat smutek nad Ježíšovou smrtí. Podle starých pověr měly v tento den velkou moc čarodějnice a zlé síly, proto je potřeba mít se před nimi na pozoru.

Pranostika praví: „Na Velký pátek se nemá hýbat zemí, neb ona kvůli spasitele.“ A další lidová moudrost říká: „Kdo na Velký pátek orá, tomu se chleba nedostává.“

V tento den jsou zapovězeny práce na poli nebo na zahradě. Týká se to nejen hýbání s půdou, ale i

setí, rytí, okopávání, hrabání a dalších úprav záhonů.

Dle víry má voda v tento den léčebnou a ochrannou moc a chrání před nemocemi. Proto by se nemělo prát prádlo.

Dle tradice na Velký pátek má voda léčebnou a ochrannou moc, proto by se nemělo prát prádlo | Google Images

Zapovězeny zůstávají i další domácí práce. Měli byste se vyhnout uklízení, zametání, praní nebo pečení.

Velký pátek je postní den, proto byste neměli konzumovat maso (s výjimkou ryb). V minulosti se

dokonce mnohde nevařilo vůbec. Stačilo jediné jídlo, zpravidla chléb, nebo káva. Jinde hospodyně podávaly krupicovou kaši, nebo polévky – hrachovku, zelňačku.

Dále byste neměli vynášet věci z domu, darovat, nebo přijímat dary. Zapovězeno je i půjčovat si věci, protože cokoli půjčeného by do domu mohlo přinést kletbu.

Raději se držte starého pořekadla: „Na Velký pátek nepohneš zemí, nezatopíš do východu slunce, neupečeš, nevypereš a nevybělíš, nezameteš, nevynesesh z domu, neprodáš, nepůjčíš, nedaruješ a nepřijmeš dar.“

Tadeáš Krejčí, VI.A
Jakub Kryške, VI.A

Anketa: Jaké tradice dodržujete o Velikonocích?

Ilustrační foto | Google Images

Blíží se Velikonoce a s nimi jsou spojené nejrůznější tradice a zvyky. Proto jsme žákům a učitelům naší školy položili následující anketní otázku:

Jaké tradice dodržujete o Velikonocích?

Klára Kovářová, 6.C: O Velikonocích malujeme vajíčka,

pečeme beránka a můj brácha s mým tatškou pletou pomlázky.

Vojtěch Pešák, 8.B: Pečeme beránka, chodím s pomlázkou a malujeme vajíčka.

Horymír Zárecký, 9.A: Velikonoce moc neslavíme, každý rok pletu pomlázku, dostávám vajíčka od sestry a mamky.

Dominik Jiša, 5.B: Chodí k nám velikonoční zajíček, schová nám vajíčka a my je pak hledáme.

Marie Šustáková, 4.A: Barvíme vajíčka, pečeme beránka a tatka chodí s pomlázkou.

Nikodém Jakub Janda, 7.C: Maluji vajíčka a chodím s pomlázkou.

Šimon Rovňák, 1.B: Velikonoce trávím s rodinou, občas

k nám chodí velikonoční zajíček a pečeme beránka.

Beáta Tůmová, 8.A: O Velikonocích budu doma a pomůžu babičce se zdobením perníčků.

Paní učitelka Michaela Veličková: O Velikonocích se snažím být co nejdál, aby mě nikdo nenavštívil doma.

Paní učitelka Veronika Pítrová: Velikonoce trávím s rodinou, mám tradici, že ráno, než se probudím, tak mě navštíví tatka, děda, přítel a brácha a okoupou mě ve studené vodě. Máme spolu velikonoční oběd a odpoledne jdeme na procházku, nejčastěji na Velký Javorník.

Anežka Jašková, VII.A
Barbora Stanečková, VII.A

Recept na velikonočního beránka

Suroviny:

120 g másla
4 ks vejce
200 g cukru krupice
1 ks vanilkového cukru
200 ml mléka
300 g polohrubé mouky
1 ks prášku do pečiva
trochu šťávy z citronu
tuk a hrubou mouku na vymazání
a vysypání formy

Postup přípravy:

1. Tuk, žloutky a cukry utřeme do pěny.
2. Postupně přidáváme vlažné mléko a mouku smíchanou s práškem do pečiva.
3. Zakapeme šťávou z citronu a nakonec pomalu vmícháme sníh z bílků.
4. Vymažeme formu, vysypeme hrubou moukou, vlijeme těsto a pečeme v předehřáté troubě asi 30 až 45 minut na 170°C.

Přeji dobrou chuť.

Ilustrační foto | Google Images

Jonáš Vavrečka, VI.A

Den založení NATO – 4. dubna 1949

Vlajka organizace NATO | Wikipedie

Ve stínu nedávných událostí, kdy se nad Evropou opět objevil oblak války, začalo se ve společnosti i v médiích více skloňovat slovo nebo zkratka NATO (North Atlantic Treaty Organization). V dnešním díle Putování časem si připomeneme založení této organizace.

Po druhé světové válce došlo v Evropě k rozdělení sfér vlivu mezi Západ a Východ. Kvůli

protiváhu. Proto v dubnu 1949 ve Washingtonu podepsali smlouvu zakládající Severoatlantickou alianci s úkolem společné obrany. Bylo domluveno, že útok na kterýkoli členský stát znamená útok na celou Alianci, avšak během studené války NATO nikdy vojensky zasáhnout nemuselo.

Po rozpadu Varšavské smlouvy a sovětského impéria NATO neukončilo svou existenci, naopak a

politickému napětí mezi Západem, zejména Spojenými státy americkými, a Východem, představovaným Sovětským svazem, došlo v roce 1948 k rozdělení Berlína a začala studená válka. Západním státům došlo, že SSSR jasně vojensky dominuje,

zatímco oni nemají žádnou účinnou

se k němu přidaly i země bývalého východního bloku, včetně České republiky. NATO začalo podnikat vojenské akce, z nichž některé pomáhají k udržení míru nebo zastavení válek, ovšem některé jsou přinejmenším sporné – jako bylo například bombardování Srbska na přelomu tisíciletí.

Článek pět, pojednávající o zapojení všech zemí Aliance do války, je-li napadena některá z členských zemí, byl aktivován po teroristickém útoku na New York v roce 2001.

NATO požaduje, aby členské státy vynakládaly alespoň 2% svého HDP na armádu, Česká republika tuto podmínku zatím nesplňuje.

Existují různé názory na Alianci, jedním z nich je, že při aktuálním válečném konfliktu na Ukrajině, nám členství v NATO dává větší pocit bezpečí.

Horymír Zárecký, IX.A

Krevetky

Akvariijní krevetky jsou úžasní živočichové, kteří tě nadchnou. Zamiluješ se do jejich rozmanitých tvarů a stovek barev. Jsou to velmi usilovní tvorové, kteří přispívají k čistotě akvária.

Já mám doma krevetky rodu *Neocaridina*. Nejprve jsem si je pořídila do malého čtvercového akvária o objemu 5 litrů, ale když jsem vyzkoušela, že se jim u mě daří a vytvářejí větší a větší rodinu, pořídila jsem si akvárium větší. To se teprve zabíhá, spolu se šnekem, kterému se tam zatím moc líbí.

Co znamená slovo „zabíhá“? V akváriu se připraví štěrka, do něj se zasadí rostliny, může se přidat nějaký kořen nebo ozdoba a napustí se voda. Přidá se ohřívač vody a filtr. Takto připravené akvárium se nechá samostatně bez ryb nebo krevetek měsíc, aby se vytvořily pomocné bakterie pro život v akváriu.

Druhy sladkovodních krevet

Já osobně doporučuji pro začátečníky krevety druhu *Neocaridina*, protože nejsou tak náročné na vodu a na prostředí. Jiný druh, *Caridina*, je náročnější jak na vodu, tak i na prostředí, a je vhodný pro pokročilejší akvaristy.

Krevetky *Neocaridina* jsou

roztomilá zvířata a jejich chování je činí velmi zajímavými a užitečnými obyvateli akvária. Jsou robustnější, odolnější, mírumilovné, mají rychlé tempo růstu a jsou vhodné do společenských akvárií.

Pro chov krevetek *Caridina* je třeba používat měkkou vodu.

Mohou se chovat i v menších nádržích, ale vhodnější jsou dobře zaběhnutá větší akvária od 40 litrů. Vhodné jsou úkryty z rostlin, kořenů, kamenů či jiné. V akváriu by také neměly chybět mechy. Tyto krevetky vyžadují doplňování minerálů.

Klářino domácí akvárium | Foto: Klára Zrubková, VI.B

Klára Zrubková,
VI.B

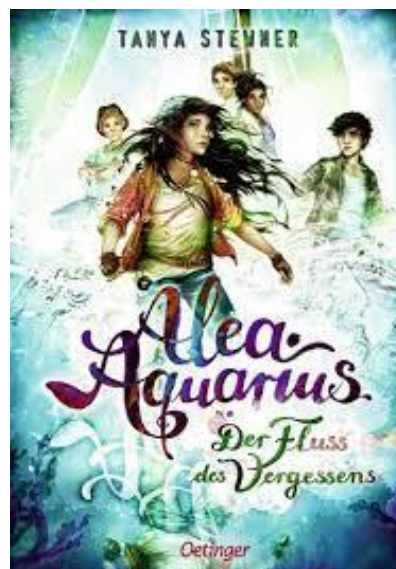
Tanya Stewner: Alea Aquaris (recenze na knihu)

Zajímají vás fantazijní a dobrodružné příběhy? Máte rádi vůni moře a dalek?

Vítám vás na palubě výjimečné lodi, která proplula kus světa. Vezme vás na Island, do Norska, do Francie, na Korsiku či do Říma. Její komická posádka se snaží zachránit oceány před zlým vědcem Orionem, který do nich vypustil smrtící virus, aby vyvraždil všechny národy mořských lidí. Alea Aquarius a Lennox Scorpio spolu se svými přáteli, Benjaminem, Librou, Samuelem Dracem a Tess Taurusem, se pouští do války za mořský svět a magické bytosti. Alea se pokusí spojit všechny

přeživší mořské děti a snaží se zabránit vyhynutí magických bytostí. Zároveň se učí věcem velrybí poutnice a mořských lidí. Její přítel Lennox ji ve všech podporuje a chrání ji ve vážných situacích, do kterých se dostává Alea poměrně často.

Knihu bych doporučila všem těm, kteří mají rádi romantické příběhy. Spisovatelka Tanya Stewner napsala již osm dílů této série a údajně to hodlá dotáhnout až k desátému dílu. Kniha je psána velice originálním stylem. K příběhu se vážou také písničky, které jsou uváděny v knize, a dají se najít na YouTube.

Ilustrační fotografie | Google Images

Kristýna Svaková, IX.A

Výtvarná díla

Tvorba žáků

Já 4krát jinak | Jan Uličník, IX.B

Já 4krát jinak | Martin Tu, IX.B

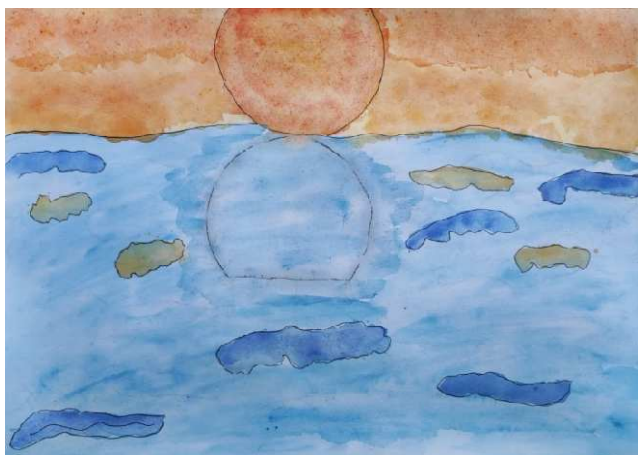

Já 4krát jinak | Julie Hodslavská, IX.A

Já 4krát jinak | Aneta Myslikovjanová, IX.A

Umělec Andy Warhol, který tvořil zejména v rámci uměleckého směru s názvem POP ART, měl zálibu v opakování svých námětů v různých barevných kombinacích. Jako základ umělecké tvorby mu sloužila fotografie, která mu umožnilo některé motivy na obrazech opakovat. Na svých obrazech zobrazoval často celebrity, jako byla například Marilyn Monroe, John Lennon nebo Elvis Presley.

Východ/západ slunce | **Gabriela Hlavatá, VII.B**

Východ/západ slunce | **Tereza Svaková, VII.B**

Jarní výzdoba | **Lilly Sarah Segečová, VI.A**
Nelly Luchesi, VI.A

Jarní výzdoba | **Filip Christodoulos, VIII.C**
Přemysl Krpec, VIII.C

Tvorba žáků

Muchláz | společná tvorba žáků 2. stupně

Ročník č. 2/2022

Časopis vydává ZŠ a MŠ Frenštát pod Radhoštěm, Záhuní 408, okres Nový Jičín

Šéfredaktor: Markéta Boková

Redakční tým: Tomáš Bok, Adéla Bordovská, Anežka Jašková, Tadeáš Krejčí, Jakub Kryške, Eliška Mičulková, Silvie Kuchařová, Jindřich Sládek, Barbora Stanečková, Kristýna Svaková, Jonáš Vavrečka, Horymír Zářecký, Klára Zrubková

Fotograf: Karolína Gliwitzky, Filip Christodulos

Autor loga časopisu: Jiří Svíčka

Grafické zpracování: Jiří Svíčka, Mgr. David Hýl

Editor a korektor: Mgr. David Hýl

Spolupracující pedagogičtí pracovníci: Mgr. Alexandra Grabovská, Mgr. Jolana Krygelová, Mgr. Veronika Pítrová, Mgr. Markéta Rárová, Mgr. Adéla Svobodová, Mgr. Markéta Šenkeříková

Adresa redakce: ZŠ a MŠ Frenštát pod Radhoštěm, Záhuní 408, 744 01 Frenštát pod Radhoštěm, okres Nový Jičín

Email redakce: redakce@skolafren.cz